

[Fr. Kristiansen.]

jeg ikke fordybe mig i, men kun udtale Haabet om, at det vil lykkes at gøre Administrationen saa enkel og smidig og derfor saa lidet generende for Handel og Om-sætning som muligt.

Det ærede 12te tingvalgte Medlem (Villemoes) udtalte, at det var Regeringens Opfattelse, at vi skulde have saa lille en Import som muligt — saaledes forstod jeg ham i hvert Fald, og jeg tror ogsaa nok, Ordene faldt saadan. I saa Fald synes jeg, at Regeringen har været meget uheldig med sin Administration, idet baade Import og Eksport jo er steget, vi kan næsten sige Aar for Aar i en ret jævn og ret stærkt stigende Linie i den Tid, vi har haft Valutacentralen, og da ganske særlig i Tiden, siden Venstre gik fra og intet Ansvar havde for Valutacentralen, nemlig fra Januar 1935 til Dato. Det er særlig siden da, at Udviklingen har været gunstig for vort Land. Jeg skal selvfølgelig ikke dermed insinuere, at det er, fordi de intet Medansvar har for Loven, det vilde naturligtvis være ganske urimeligt.

Det ærede Medlem hævdede ogsaa, at vi skulde have haft og kunde have haft flere Varer her i Landet, da Krigen brød ud, hvis vi ikke havde haft dette System. Det Omraade, som jeg kender mest til, er Raastoffer til Landbruget, og jeg vil indrømme, at der har der tilsyneladende været alt for faa Raastoffer; men disse Raastoffer var paa Friliste, og mig bekendt har de ikke været reguleret ud fra valutamæssige Hensyn forud for Krigen. Saa falder denne Anklage jo ikke paa Valutacentralen, men beviser tværtimod, at Handelen ikke har været saa særlig forhippet paa at gøre store Indkøb, selv om den var ganske frit stillet. Men maaske det ærede Medlem mener, at vi skulde have haft Statscentral til Indkøb af vigtige Varer i højere Grad, end vi har haft hidtil, en Art Statssocialisme paa Indførselsomraadet? Saa synes jeg, han skulde sige det rent ud.

Det ærede 12te Medlem for 2den Kreds (Lange) forekom mig ikke saa særlig logisk i sine Slutninger, som han plejer at være, angaaende Forholdet mellem Frilistens Størrelse og Størrelsen af og Bevægelserne i Valutabeholdningerne. Der synes han i nogen Maade at forveksle Aarsag og Virkning, idet Bedringen af vor Økonomi selvfølgelig var Betingelsen for Forøgelsen af Frilisten, og først da denne Bedring blev afløst af en Depression, var det nødvendigt at indskrænke Frilisten. Men jeg synes, at det ærede Medlems Udtalelse gik i modsat

Retning. Han mente, det var, fordi Varene blev overført til Frilisten, at vi havde faaet denne Bedring, og den Slutning kan man ganske simpelt ikke uddrage af det Forhold.

Endvidere udtalte det ærede Medlem, at Valutacentralen havde kostet det danske Samfund Millioner. Det har den ganske sikkert; jeg skal indrømme, at der er store Vanskeligheder ved at administrere, det er ogsaa derfor, jeg ønsker, den skal være saa smidig som muligt, og det er et Ønske, der vistnok ogsaa er imødekommet i videst mulig Udstrækning. Men det vilde være interessant, om det ærede Medlem kunde opgøre, hvor meget Valutacentralen har *gavn*et det danske Samfund. Jeg vil antage, at det Beløb blev nogle Gange større end det, den har skadet det danske Samfund for, og det er det, det kommer an paa. Det andet kan man sagtens staa og fortælle: at det kan paavises, at der i visse Tilfælde har været Tab; det er ganske ligetil.

Dersem de tre Formaal: at sikre vore Handelsaftaler og derigennem vor Afsætning, at sikre vor Valutastilling og sikre Valutaen den mest samfundsgavnlig Anvendelse og derigennem skabe de bedst mulige Kaar for Beskæftigelse og indenlandsk Produktion, fremdeles skal tilstræbes — og det er vi vel alle enige om, de skal —, ser jeg ikke rettere, end at en fortsat Lovgivning paa dette Omraade i Lighed med den, vi tidligere har haft, er nødvendig, og jeg skal derfor paa mit Partis Vegne anbefale Lovforslaget til Vedtagelse.

J. S. Foget: Mit Partis og min Stilling til Valutaloven frembyder ikke nogen Overraskelse. Lige siden denne Lov første Gang blev vedtaget i 1931—32, har den været til stor Skade for det Erhverv, jeg tilhører, og for langt videre Kredse i vort Samfund. Valutaloven har siden 1932 været Grundloven for al Samfundskonometri i vort Land, og Regeringen har med al tænkelig Kynisme udnyttet den til at fremme deres Interesser, som Regeringen har ønsket at fremme. Ved Regeringens hele klassepolitiske Indstilling maatte Resultatet blive, som det blev under Valutalovens Fordeling af Samfundsgoderne. Man er gaaet frem efter den Linie, at Byerhvervene under alle Omstændigheder maa stilles tilfreds. Interessen for Landdistrikterne har tydeligt været lig Nul, og dog er det her, Værdierne skabes.

Jeg er i Besiddelse af en interessant Statistik vedrørende den nævnte Fordeling. Den er for 1936 og gaar ud paa følgende: København med Forstæder havde 23 pCt.